

Examenreglement SG de Overlaat Schooljaar 2022-2023

Inhoud

Voorwoord.....	3
Inleiding.....	4
Hoofdstuk 1: Begrippenlijst.....	5
Hoofdstuk 2: Algemeen	9
Hoofdstuk 3: Onregelmatigheden	11
Hoofdstuk 4: Commissie van Beroep.....	13
Hoofdstuk 5: Schoolexamen (SE).....	14
Hoofdstuk 6: Centraal examen (CE).....	19
Hoofdstuk 7: Cijferbepaling	22
Hoofdstuk 8: Zak- en slaagregeling	26
Hoofdstuk 9: Schoolexamen rekenen.....	29
Hoofdstuk 10: Maatwerk.....	30
Hoofdstuk 11: Herprofileren.....	33
Hoofdstuk 12: Slotbepalingen.....	34
Hoofdstuk 13: Instanties/websites	35

Voorwoord

In dit reglement wordt de examenregeling voor SG de Overlaat te Waalwijk uitgelegd.

Overal waar in deze brochure sprake is van hij, kan ook zij of hen gelezen worden.

De wet waarin het examen vmbo geregeld wordt, vindt u met de volgende URL:

<http://wetten.overheid.nl/BWBR0004593>

Inleiding

In het vmbo (voorbereidend middelbaar beroeps onderwijs), bestaat de examenperiode uit twee jaar.

Het vmbo bestaat uit een:

- Theoretische Leerweg;
- Gemengd Theoretische Leerweg;
- Kaderberoepsgerichte Leerweg;
- Basisberoepsgerichte Leerweg.

Als iemand in het derde leerjaar zit, zal hij/zij voor het eerst te maken krijgen met onderdelen die horen bij het schoolexamen (SE). Het vierde leerjaar wordt afgesloten met het centraal examen (CE). Het is belangrijk dat een examenkandidaat op de hoogte is van de regels die voor een examen gelden, daarom ontvangt iedere examenkandidaat het examenreglement. Het examenreglement is een officieel document waarin alle regels met betrekking tot de organisatie en gang van zaken van het schoolexamen en het centraal examen staan vermeld.

Hoofdstuk 1: Begrippenlijst

afronden van cijfers	Afronding op één decimaal.
afronden van eindcijfers	Afronding op een heel cijfer (bijvoorbeeld): - 4,50... of hoger wordt 5; - 4,49... of lager wordt 4.
afvinken	Niet alle onderdelen van het SE worden met een cijfer beoordeeld. Indien het resultaat dat toelaat kan de beoordeling 'naar behoren voldaan' worden gegeven. Dat noemt men afvinken; in het PTA, in de kolomscore, wordt dit aangeduid met de 'v' van voldaan.
algemene vakken	Vakken niet zijnde afdelingsvakken genoemd in artikel 26h, eerste lid, respectievelijk bedoeld in artikel 26i, eerste lid, van het Inrichtingsbesluit, en niet zijnde intra sectorale of intersectorale programma's als bedoeld in artikel 26j, eerste lid, of artikel 26k, eerste lid, van dat besluit.
BBL	Basisberoepsgerichte leerweg, één van de vier leerwegen in het vmbo. Het onderwijs in de leerweg bereidt voor op de basisberoepsopleiding in het aansluitende beroepsonderwijs.
bevoegd gezag	De raad van bestuur van SG de Overlaat, in deze vertegenwoordigd door de algemeen directeur/bestuurder.
CE = centraal examen	Het gedeelte van het examen dat als zodanig in het examenprogramma is aangeduid; het wordt gekenmerkt door landelijke standaardisering van opgaven, afnamecondities en beoordeling.
ckv	Culturele en kunstzinnige vorming
CSPE	Centraal schriftelijk en praktijk examen in een beroepsgericht programma.
CvTE = college voor toetsen en examens	Een door het ministerie van OC&W ingesteld college dat verantwoordelijk is voor de centrale examens in het voortgezet onderwijs.
de examencommissie	Commissie bestaande uit de voorzitter en een of meerdere secretarissen.
directeur/bestuurder	Het bevoegd gezag van SG de Overlaat
eindexamen vmbo	Een eindexamen dat leidt tot een diploma vmbo voor zover het betreft de theoretische leerweg, de basisberoepsgerichte leerweg, de kaderberoepsgerichte leerweg of de gemengde leerweg.

eindexamenbesluit	Het Eindexamenbesluit VO.
examen/eindexamen	Hiermee wordt zowel het schoolexamen (SE), als het centraal examen (CE) bedoeld.
examendossier	Het geheel van de onderdelen van het schoolexamen, dat in elk geval een overzicht van de afgelegde toetsen, uitgevoerde opdrachten en een overzicht van de behaalde resultaten en vorderingen bevat. (vastgelegd in Magister)
examenprogramma	Een zo volledig mogelijke beschrijving van de eisen waaraan examenkandidaten moeten voldoen.
examensecretaris	De secretaris van de Examencommissie, belast met de uitvoering van de examens.
examenstof	De aan de kandidaat te stellen eisen.
examinator	De docent die belast is met het geven van onderwijs in enig jaar waarover het schoolexamen zich uitstrekt, is examinator in dat jaar.
gecommitteerde	Een gecommitteerde als bedoeld in artikel 29, tweede lid, van de wet en artikel 36 van het Eindexamenbesluit.
gemeenschappelijk deel	Het totaal van vakken dat voor alle leerlingen verplicht is.
handelingsdeel	Het totaal van opdrachten gericht op reflectie en het opdoen van ervaringen.
handelingsopdracht	Een opdracht uit het handelingsdeel. Handelingsopdrachten worden niet met een cijfer beoordeeld. De opdrachten moeten door de leerling naar behoren zijn uitgevoerd om aan het CE te kunnen deelnemen.
herkansing	Het opnieuw deelnemen aan het schoolexamen of een deel van het schoolexamen. Het opnieuw deelnemen aan een onderdeel van het centraal examen.
herprofileren	Het volgen van een 1 jarig-traject in de kaderberoepsgerichte leerweg na het afronden van een vmbo-opleiding op de basisberoepsgerichte leerweg met hetzelfde profiel.
inrichtingsbesluit	Het Inrichtingsbesluit W.V.O.

inspectie	De Inspectie van het Onderwijs, zoals bedoeld in de Wet op het Onderwijstoezicht.
kandidaat	Ieder die door het bevoegd gezag tot het examen wordt toegelaten.
KBL	Kaderberoepsgerichte leerweg, één van de vier leerwegen in het vmbo. Deze leerweg bereidt voor op verwante opleidingen in het aansluitend beroepsonderwijs (vak-, middenkader- en specialistenopleidingen).
leerling	Een leerling aan een school voor voortgezet onderwijs of een deelnemer aan een opleiding vavo.
leerweg	De basisberoepsgerichte leerweg, bedoeld in artikel 10b van de wet, de kaderberoepsgerichte leerweg, bedoeld in artikel 10b van de wet, de gemengde leerweg, bedoeld in artikel 10d van de wet en de theoretische leerweg, bedoeld in artikel 10 van de wet.
Leerwerktraject (LWT)	Leerwerktraject in de basisberoepsgerichte leerweg als bedoeld in artikel 10b1 van de wet.
LO	Lichamelijke Opvoeding
maatwerk	Vakken op een hoger niveau of een extra vak volgen.
magister	Het digitale registratiesysteem, waarin gegevens en resultaten van de examenkandidaten worden opgeslagen.
mavo	Middelbaar algemeen voortgezet onderwijs als bedoeld in artikel 9 van de wet.
minister	De minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap.
praktische opdracht	Praktische opdrachten zijn onderdeel van het SE en komen bij alle vakken en programma's voor. Het gaat om activiteiten die een leerling, alleen of in groepsverband, zo zelfstandig mogelijk uitvoert. In het algemeen is bij de uitvoering praktisch handelen nodig. Zowel het proces als het product worden beoordeeld. Binnen de beroepsgerichte programma's is de praktische opdracht de opvolger van de praktijktoets waarbij de opdracht(en) een min of meer natuurgetrouwe weerspiegeling van de (beroeps) praktijk is/zijn.
profielen	De beroepsgerichte profielen bij SG de Overlaat zijn: - Bouwen, wonen en interieur (BWI) - Dienstverlening en producten (D&P) - Economische en ondernemen (E&O) - Horeca, bakkerij en recreatie (HBR) - Mobiliteit en transport (M&T) - Produceren, installeren en energie (PIE) - Zorg en welzijn (Z&W)

programma van toetsing en afsluiting (PTA)	Document, dat in elk geval een vermelding van de onderdelen van het examenprogramma bevat die in het schoolexamen worden getoetst; - de inhoud van de onderdelen van het schoolexamen; - de wijze waarop het schoolexamen plaatsvindt; - de herkansing van het schoolexamen; - regels voor de wijze waarop het cijfer voor het schoolexamen voor een kandidaat tot stand komt.
programma van toetsing en overgang (PTO)	Document, dat in elk geval een vermelding van de toetsen bevat die in eerste twee leerjaren worden afgenomen.
SE	Het deel van het examen dat als schoolexamen in het examenprogramma is opgenomen.
profielwerkstuk (PWS)	Het profielwerkstuk is vakoverstijgend en binnen de theoretische en gemengd theoretische leerweg een onderdeel van het SE. De kandidaat besteedt hieraan ten minste 20 uur. Het moet voor de start van het eerste tijdvak zijn afgerond en met voldoende resultaat worden afgesloten. Het wordt apart op de cijferlijst vermeld (zie ook artikel 4 van Eindexamenbesluit VO).
TL	De theoretische leerweg (= mavo), één van de vier leerwegen in het vmbo. Deze leerweg bereidt voor op verwante opleidingen in het aansluitende beroepsonderwijs (vak-, middenkader- en specialistenopleidingen) of het havo.
toetsen	Alle door de kandidaat af te leggen onderdelen van het schoolexamen.
tweede examinerator	Een door de school aangewezen examinerator.
vakken	Vakken, intra sectorale programma's, intersectorale programma's en andere programmaonderdelen; vakken behorende tot de beeldende vorming. tekenen, handvaardigheid, textiele vormgeving, fotografie, film, audiovisuele vorming.
vmbo	Vorbereidend middelbaar beroepsonderwijs als bedoeld in artikel 21 van de wet.
wet	Wet op het voortgezet onderwijs.

Hoofdstuk 2: Algemeen

De organisatie van het examen is in handen van de examencommissie.

De directeur bovenbouw (mevr. S. Timmermans) is verantwoordelijk voor de totale gang van zaken en wijst uit het personeel de examensecretarissen aan (dhr. A. Hoofs, mevr. S. Wouters en mevr. I. Ligtoet) en regelt de taken en bevoegdheden van de commissie.

De examencommissie heeft de opdracht de kwaliteit van de schoolexaminering te bewaken en te bevorderen en wel op vier aspecten:

- Is de inrichting en de uitvoering van de processen op orde?
- Is de inhoudelijke kwaliteit van de examinering op orde?
- Sluiten processen en inhoud in voldoende mate aan bij de visie van de school op toetsing en examinering?
- Wordt het afsluitende karakter van het schoolexamen gewaarborgd?

De examens bestaan uit schoolexamens (SE) en centrale examens (CE).

Leerlingen kunnen uitsluitend examen doen in de vakken die door de school in de betreffende leerweg aangeboden worden.

De leerlingen van de theoretische leerweg doen examen in zeven vakken. Bij wijze van uitzondering kan een vak minder worden gekozen.

Leerlingen van de gemengde leerweg doen examen in zes algemene vakken en één profielvak bestaande uit twee profielvakmodulen en twee beroepsgerichte keuzevakken. Bij wijze van uitzondering kan een vak minder worden gekozen.

De leerlingen van de kaderberoepsgerichte leerweg en basisberoepsgerichte leerweg doen examen in vier algemene vakken en een profiel bestaande uit vier profielvakken en vier beroepsgerichte keuzevakken. Leerlingen mogen extra beroepsgerichte keuzevakken volgen en wanneer deze op de cijferlijst vermeld staan, tellen deze ook mee in de cijferbepaling. Daarnaast zijn er in de B- en K- leerweg mogelijkheden tot maatwerk, zie hoofdstuk 10.

In onderstaande schema's is een overzicht van de vakken weergegeven:

Het gemeenschappelijk deel

Het gemeenschappelijk deel is voor elke leerweg hetzelfde.

Dat deel bestaat uit de vakken: Nederlands, Engels, maatschappijleer, LO en ckv.

Bij de GL en TL moeten 2 verplichte algemene vakken gekozen worden en is het PWS een verplicht onderdeel.

Profielen en profielgebonden vakken in Basis- en Kaderberoepsgerichte leerweg

Profiel:	Verplicht vak 1	Verplicht vak 2
E&O, HBR	Economie	Wiskunde
Z&W	Biologie	Keuze uit: Wiskunde, Maatschappijkunde
BWI, PIE, M&T	Wiskunde	Nask 1
D&P	Twee vakken uit: Wiskunde, Nask1, Biologie en Economie	

Rekenen 2F is verplicht als wiskunde ontbreekt in het vakkenpakket.

Profielen en profielgebonden vakken in TL en GL

Profiel:	Verplicht vak 1	Verplicht vak 2
E&O en HBR	Economie	Wiskunde
Z&W	Biologie	Keuze uit: Wiskunde, Maatschappijkunde
BWI, PIE, M&T	Wiskunde	Nask 1
Alleen in de GL		
D&P	Twee vakken uit: Wiskunde, Nask1, Biologie en Economie	

Rekenen 2F is verplicht als wiskunde ontbreekt in het vakkenpakket.

Hoofdstuk 3: Onregelmatigheden

3.1 Algemeen

Onder een onregelmatigheid van een kandidaat bij of tijdens een schoolexamen of het centraal examen, kan worden verstaan:

- a. Zonder geldige reden afwezig zijn;
- b. Het niet dan wel te laat aanwezig zijn bij zittingen van het examen;
- c. Het niet dan wel te laat inleveren van verslagen, werkstukken of opdrachten;
- d. Plagiaat plegen via schriftelijke dan wel elektronische bronnen (internet);
- e. Het ongeoorloofd gebruiken van informatiebronnen, al dan niet bedoeld om een beter resultaat te behalen;
- f. Enige andere onregelmatigheid die een goede orde van het examen verstoort, dit ter beoordeling van de docent.

3.2 Schuldig maken aan onregelmatigheid

Indien een kandidaat zich aan enige onregelmatigheid schuldig maakt of heeft gemaakt bij of tijdens het centraal examen kan de examencommissie maatregelen treffen. In geval van onregelmatigheden bij of tijdens een schoolexamen beslist de docent in overleg met de examencommissie over de te nemen maatregel(en).

De maatregelen kunnen zijn:

- a) Het toekennen van het cijfer 1 voor één of meerdere onderdelen van het school- dan wel centraal examen;
- b) Het ontzeggen van de deelname of verdere deelname aan één of meer zittingen van het schoolexamen en/of het centraal examen;
- c) Het ongeldig verklaren van één of meer reeds afgelegde schoolexamens en/of centrale examenonderdelen;
- d) Het bepalen dat het diploma en de cijferlijst slechts kunnen worden uitgereikt na een hernieuwd examen in door de examencommissie aan te wijzen onderdelen;
- e) Een combinatie van de onder a t/m e genoemde maatregelen.

3.3 Procedure van een voorgenomen beslissing CE

In geval van onregelmatigheden bij of tijdens het centraal examen noteert de surveillant/examinator de onregelmatigheid op het proces-verbaal en informeert hij de examencommissie.

De examencommissie:

- a) hoort voorafgaand de kandidaat, waarbij de kandidaat zich door een meerderjarige persoon kan laten bijstaan;
- b) deelt na het hoor en wederhoor de genomen beslissing onmiddellijk mee aan de kandidaat, zo mogelijk mondeling en in ieder geval schriftelijk;
- c) In de schriftelijke mededeling wordt tevens gewezen op de mogelijkheid in beroep te gaan bij de Commissie van Beroep;
- d) Van de schriftelijke mededeling wordt tegelijkertijd een afschrift gezonden aan de ouders, voogden of verzorgers van de kandidaat en aan de inspectie van het onderwijs.

- e) Bepaalt of er melding gedaan wordt bij de inspectie. Een melding zal gedaan worden bij de volgende onregelmatigheden:
- Spieken
 - Afwezig zonder geldige reden
 - Oneigenlijk gebruik van hulpmiddelen
 - Onterecht geen hulpmiddelen ontvangen
 - Gebruik mobiele telefoons of andere devices
 - Voorkennis, namelijk...
 - Anders, namelijk...

3.4 Procedure van een voorgenomen beslissing SE

In geval van onregelmatigheden bij of tijdens het schoolexamen handelt de constaterende docent als volgt:

- a) spreekt direct de betreffende leerling aan;
- b) neemt het examenwerk in, noteert het cijfer '1' op het gemaakte werk en de opmerking 'fraude';
- c) noteert op het Proces Verbaal het voorval;
- d) noteert het voorval in het logboek van de betreffende leerling;
- e) vult de brief 'Onregelmatigheden tijdens het PTA' in en verstuurt deze naar de ouders/verzorgers;
- f) brengt de examencommissie op de hoogte van de onregelmatigheid via een kopie van het gestelde onder punt e).
- g) De examencommissie bepaalt of er melding gedaan wordt bij de inspectie. Een melding zal gedaan worden bij de volgende onregelmatigheden:
 - Spieken
 - Afwezig zonder geldige reden
 - Oneigenlijk gebruik van hulpmiddelen
 - Onterecht geen hulpmiddelen ontvangen
 - Gebruik mobiele telefoons of andere devices
 - Voorkennis, namelijk...
 - Anders, namelijk...

3.5 Procedure bij bezwaar

Als een betrokkene (kandidaat) bezwaar wil maken tegen enige maatregel of handeling die hij strijdig acht met het examenreglement dient hij als volgt te handelen:

- het bezwaar schriftelijk richten aan de examencommissie, Eikendonklaan 3, 5143 NG Waalwijk;
- het bezwaar moet ingediend worden voor de aanvang van de examens.

De kandidaat en de meerderjarige die hem bijstaat, kunnen worden opgeroepen voor een gesprek met de examencommissie. Van de beslissing wordt men binnen twee weken schriftelijk op de hoogte gesteld.

Hoofdstuk 4: Commissie van Beroep

4.1 Algemeen

De kandidaat kan tegen een maatregel of handeling die hij strijdig acht met het examenreglement en/of een beslissing van de examencommissie in beroep gaan bij de door het bevoegd gezag van de school in te stellen Commissie van Beroep. Van de Commissie van Beroep mag de directeur bovenbouw van een school voor voortgezet onderwijs geen deel uitmaken.

De Commissie stelt een onderzoek in, beslist op het beroep en stelt zo nodig vast op welke wijze de kandidaat alsnog in de gelegenheid zal worden gesteld het examen geheel of gedeeltelijk af te leggen of opnieuw af te leggen.

De Commissie van Beroep bestaat uit de volgende personen:

- De algemeen directeur/bestuurder (het bevoegd gezag);
- Eén persoon namens de ouderraad;
- Eén persoon namens de docenten.

Wil iemand in beroep gaan, dan moet als volgt gehandeld worden:

- het beroep schriftelijk richten aan de Commissie van Beroep, t.a.v. de Algemeen directeur, Eikendonklaan 3, 5143 NG Waalwijk;
- het beroep moet ingediend worden binnen drie schooldagen na het bekendmaken van de uitslag (of de maatregel).

De kandidaat en de meerderjarige die hem bijstaat, kunnen worden opgeroepen voor een gesprek met de Commissie van Beroep. Van de uiteindelijke beslissing van de Commissie wordt men binnen twee weken schriftelijk op de hoogte gesteld.

Hoofdstuk 5: Schoolexamen (SE)

5.1 Algemeen

Het schoolexamen wordt zowel in leerjaar 3 als in leerjaar 4 afgenomen. In het PTA staat wat er voor elk vak gedaan moet worden. Deelname aan de geplande schoolexamentoetsen is verplicht. In het PTA staat onder andere per vak aangegeven:

- welke onderdelen van de examenstof worden getoetst;
- de planning van de toetsen;
- de wijze waarop de toetsing plaatsvindt;
- het gewicht van de cijfers bij het bepalen van het eindcijfer;
- welke onderdelen van de examenstof in aanmerking komen voor herkansing.

Vóór 1 oktober van elk schooljaar stelt het bevoegd gezag van de SG de Overlaat een examenreglement en een programma van toetsing en afsluiting (PTA) vast.

Het PTA (per vak) is te vinden op de website van de school: www.sgdeoverlaat.nl

Het schoolexamen voor de AVO-vakken in het vierde leerjaar wordt afgelegd in drie periodes (zie PTA), die gelijkmatig zijn verdeeld over het schooljaar. Leerjaar drie kent 4 periodes. Het eindcijfer van het AVO-vak gevolgd in het derde leerjaar is het eerste schoolexamencijfer. Profielen hebben een doorlopende periode van twee jaar. Voor de berekening van het cijfer zie Hoofdstuk 7.1.

De resultaten van het schoolexamen behaald in het derde leerjaar komen te vervallen als de kandidaat niet wordt bevorderd tot het vierde leerjaar en het jaar over wil doen, met uitzondering van de vakken ckv en maatschappijleer, mits hoger dan 6,5.

De resultaten van het schoolexamen behaald in het vierde leerjaar komen te vervallen als de kandidaat niet slaagt voor het examen en het jaar over wil doen, met uitzondering van het, met minimaal als voldoende beoordeeld, profielwerkstuk en bijbehorende presentatie (Ne) en de beroepsgerichte keuzevakken. Behaalde resultaten uit leerjaar 3 blijven staan.

Indien aan het einde van een schoolperiode het periodecijfer van enig examenvak niet kan worden vastgesteld, kan de examencommissie de kandidaat van deelname aan het centraal examen uitsluiten.

Voorwaardelijk bevorderen tot het 4de-leerjaar is niet toegestaan (art 12 Inrichtingsbesluit wvo).

5.2 Bijzondere vakken/examenonderdelen

De volgende vakken kennen alleen een schoolexamen en geen centraal examen:

- Maatschappijleer;
- Lichamelijke Opvoeding (LO);
- Culturele en Kunstzinnige Vorming (ckv);
- Handelingsopdrachten (per vak en niveau te bepalen);
- Profielwerkstuk (alleen leerlingen GT/TL).

Voordat de leerling mag deelnemen aan de Centrale Examens moeten alle vakken/onderdelen van het schoolexamen zijn afgerond.

De vakken waarvoor geen cijfer wordt vastgesteld, moeten uiterlijk 10 werkdagen voor aanvang van het eerste tijdvak zijn afgesloten.

5.2.1 Maatschappijleer

Maatschappijleer is verplicht voor alle leerlingen. Dit vak wordt aan het einde van het derde leerjaar afgesloten met een schoolexamen cijfer. Het cijfer voor Maatschappijleer komt op je cijferlijst en telt mee voor de zak-/slaagregeling. Het cijfer 5 levert dus een onvoldoende op bij de eindcijferlijst. Het cijfer 7 levert bij de eindcijferlijst juist een compensatiepunt op. Voor maatschappijleer geldt dat het cijfer mag blijven staan, omdat het gaat om een afgerond vak.

Indien het verplichte vak maatschappijleer in leerjaar 3 is afgerond met een voldoende (minimaal een cijfer 6,5) en de leerling doubleert dan is de leerling vrijgesteld om in leerjaar 3 het programma opnieuw te volgen. Het eindexamenvak Maatschappijkunde staat hier los van.

Het bevoegd gezag kan bepalen dat de kandidaat die eindexamen of deeleindexamen aflegt, voor één of meer vakken het schoolexamen waarin geen centraal examen wordt afgenomen, opnieuw kan afleggen, met dien verstande dat het bevoegd gezag dit recht in elk geval verleent voor het vak maatschappijleer behorend tot het gemeenschappelijk deel van de leerwegen, indien de kandidaat voor dat vak een eindcijfer heeft behaald lager dan 6. Het herexamen omvat door het bevoegd gezag aangegeven onderdelen van het examenprogramma.

5.2.2 Lichamelijke opvoeding (LO)

Lichamelijke Opvoeding is verplicht voor alle leerlingen en wordt afgesloten aan het einde van het vierde leerjaar met een schoolexamenbeoordeling. De beoordeling telt mee voor de zak-/slaagregeling. De beoordeling bestaat uit de kwalificatie 'voldoende' of 'goed'. Indien de kandidaat het vak LO niet met een voldoende of goed heeft afgesloten, mag hij aan geen enkel vak van het centraal examen deelnemen met uitzondering van het CSPE.

5.2.3 Culturele en kunstzinnige vorming (ckv)

Culturele en kunstzinnige vorming is verplicht voor alle leerlingen. Dit vak wordt aan het einde van het derde leerjaar afgesloten met een beoordeling. De beoordeling telt mee bij de bepaling van de slaag-/zakregeling. De beoordeling bestaat uit de kwalificatie 'voldoende' of 'goed'. Indien de kandidaat het vak ckv niet met een voldoende of goed heeft afgesloten, mag hij aan geen enkel vak van het centraal examen deelnemen met uitzondering van het CSPE.

5.2.4 Profielwerkstuk

Het profielwerkstuk is een verplicht onderdeel voor de leerlingen van de theoretische en gemengd theoretische leerweg. Dit werkstuk heeft een studielast van minimaal 20 uur. Bij het profielwerkstuk staan vaardigheden in combinatie met kennis en inzicht centraal. De leerling kiest een thema dat binnen zijn eigen sector past. Dit thema kan verbonden zijn met één of meerdere specifieke vakken, het mag ook gericht zijn op een vervolgopleiding of beroep binnen de sector. Indien de kandidaat het profielwerkstuk niet met een voldoende of goed heeft afgesloten, mag hij aan geen enkel vak van het centraal examen deelnemen met uitzondering van het CSPE.

5.2.5 Handelingsopdrachten

Handelingsopdrachten worden in zowel het derde als het vierde leerjaar gemaakt bij verschillende vakken. In het PTA van een vak is te zien welke handelingsopdrachten gemaakt moeten worden. Een handelingsopdracht moet afgesloten worden met de kwalificatie 'voldoende' of 'goed'. Indien de kandidaat een handelingsopdracht niet met een voldoende of goed heeft afgesloten, mag hij aan geen enkel vak van het centraal examen deelnemen met uitzondering van het CSPE

5.3 Beoordeling

De wijze van beoordelen wordt in sectieoverleg vastgesteld door docenten die in het betreffende vak les geven. Beoordelingen worden uitgevoerd door de docent die het vak verzorgt. Hoe cijfers/ beoordelingen tot stand komen is te zien in het PTA.

De in leerjaar drie en vier behaalde periodecijfers per AVO-vak, vormen het eindcijfer van het schoolexamen van de AVO-vakken.

Het profiel en de keuzevakken hebben een doorlooptijd van twee jaar. De onderliggende onderdelen worden verspreid over de twee examenjaren gevolgd en beoordeeld.

5.4 Inhalen/niet tijdig inleveren

Indien een leerling door ziekte of een andere reden is verhinderd aan een onderdeel van een schoolexamen deel te nemen, geldt de normale procedure van ziek/afwezig melden.

1. Indien een leerling een toets, die staat omschreven in het PTA, heeft gemist wordt er INH (inhalen) genoteerd en gerapporteerd aan de examencommissie middels het proces-verbaal.
2. De verantwoordelijkheid voor het inhalen van toetsen ligt zowel bij de docent als de leerling zelf. Indien een leerling een toets heeft gemist geeft de docent de leerling per mail aan dat hij/zij de toets niet heeft gemaakt. De leerling maakt hiervoor binnen 10 dagen een afspraak en meldt dit ook bij de mentor middels een mail via ELO.
3. De toets moet zijn ingehaald voor het sluiten van een periode.
4. Indien de leerling de toets voor het sluiten van een periode niet heeft ingehaald zal de directie een brief aan de ouders/verzorgers sturen met daarin een laatste inhaalmogelijkheid.
5. Wanneer de leerling ook van dit laatste inhaalmoment geen gebruik maakt zal het cijfer 1 toegekend worden. Ook hiervan zal de directie ouders/verzorgers middels een brief op de hoogte brengen.
6. Uiterlijk 3 weken voor de start van de CSE's wordt besproken of deelname aan de CSE's nog mogelijk is. Hieruit kunnen een aantal verschillende acties volgen
 - De leerling gaat ondanks de toegekende 1 of 1-en zijn/haar examen in;
 - De leerling krijgt een laatste kans om de toetsen die hij/zij niet gemaakt heeft en waar al een 1 aan toe is gekend alsnog in te halen;
 - Terugtrekken van het examen i.v.m. niet behalen van het PTA;Het inzetten van deze acties is afhankelijk van de cijferlijst van de betreffende leerling op dat moment en kan alleen in overleg met de examencommissie.

5.5 Herkansen

De leerling mag voor elk vak minimaal één cijfer per periode herkansen. Welke toetsen herkanst mogen worden, staat in het PTA van het betreffende vak. De herkansingen dienen in de week na de proefwerkweek of in de laatste week van een periode afgerond te worden. Bij herkansingen telt het hoogste cijfer.

Herkansen van een profielvak mag altijd, ook als het in het 3de-leerjaar is gedaan, reden daarvoor is dat er voor de praktijk geen periodes zijn.

5.6 Afsluiting

Voor alle vakken waarin centraal examen gedaan wordt, geldt het volgende:

Het schoolexamen van dat vak moet tien werkdagen voor aanvang van het centraal examen afgerond zijn. Wanneer een leerling voor één of meerdere vakken het schoolexamen niet tijdig afgerond heeft, mag hij niet deelnemen aan het centraal examen. Niet alleen voor dat ene niet afgeronde vak of die vakken, maar voor geen enkel vak.

Voor de vakken/onderdelen, waarin geen centraal examen wordt afgelegd, geldt dat deze tien werkdagen voor aanvang van het centraal examen afgesloten moeten zijn. Het gaat hierbij om maatschappijleer 1, ckv, lichamelijke opvoeding en het profielwerkstuk.

Een kandidaat in de kader- en de basisberoepsgerichte leerweg heeft het schoolexamen afgerond indien:

1. ckv en Lichamelijke Opvoeding zijn beoordeeld met 'voldoende' of 'goed', én
2. de opdrachten en toetsen van de overige vakken uit het gemeenschappelijk gedeelte, het sectordeel en het beroepsgerichte programma als aangegeven in het programma voor toetsing en afsluiting zijn afgelegd en derhalve voor deze vakken een eindcijfer is verkregen, én;
3. de handelingsdelen van de door de kandidaat gevolgde vakken beoordeeld zijn met de kwalificatie 'voldoende' of 'goed', én
4. Er voor maatschappijleer een cijfer is behaald.

Een kandidaat in de theoretische en gemengd theoretische leerweg heeft het schoolexamen afgerond indien:

1. het profielwerkstuk is beoordeeld met 'voldoende' of 'goed', én
2. ckv en Lichamelijke Opvoeding zijn beoordeeld met 'voldoende' of 'goed', én
3. de opdrachten en toetsen van de overige vakken uit het gemeenschappelijk gedeelte, het sectordeel en het vrije deel als aangegeven in het programma voor toetsing en afsluiting zijn afgelegd en derhalve voor deze vakken een eindcijfer is verkregen, én
4. de handelingsdelen van de door de kandidaat gevolgde vakken beoordeeld zijn met de kwalificatie 'voldoende' of 'goed', én
5. er voor maatschappijleer een cijfer is behaald.

5.7 Gang van zaken tijdens SE

Voor de gang van zaken tijdens het schoolexamen gelden de volgende regels:

1. De docent mag tijdens het schoolexamen aan de kandidaat geen enkele mededeling doen, behalve een mededeling inzake een fout in de opgaven;
2. Een kandidaat die te laat komt, mag tot uiterlijk een half uur na de aanvang van de zitting tot die zitting worden toegelaten. De tijdsduur van de zitting kan voor die kandidaat worden verlengd of het SE kan op een ander tijdstip worden gestart of afgerond;
3. De kandidaat zet steeds duidelijk leesbaar de voor- en achternaam, het vak en de klas op de uitwerkbladen;
4. Schoolexamenwerk mag niet met potlood worden geschreven. Voor het maken van tekeningen en grafieken mag wel een potlood worden gebruikt;
5. Kandidaten zorgen zelf voor zwart of blauw schrijvende pennen en de toegestane hulpmiddelen;
6. De hulpmiddelen mogen worden gecontroleerd door de docent;
7. Het gebruik van correctievloeistof is toegestaan;
8. Leerling met handschriftproblemen e.d. mogen het examen ook op een meegebrachte of door de school verstrekte laptop uitwerken. Dit werk wordt na afsluiting door de docent geprint, waarna de kandidaat het gemaakte werk ondertekent.
9. Tijdens het examen mag niemand iets bij een ander lenen;
10. Het is niet toegestaan zelf papier in de examenruimte mee te nemen. De school zorgt voor papier, ook kladpapier;
11. Bij onwel worden van de kandidaat wordt het SE afgebroken om op een ander tijdstip te worden gestart of afgerond;

Hoofdstuk 6: Centraal examen (CE)

6.1 Algemeen

Het centraal examen wordt landelijk georganiseerd. Het bestaat uit een eerste en een tweede tijdvak (herkansing):

- het College voor Examens stelt de opgaven vast;
- het centraal examen start in de maand mei;
- de beoordelingsnormen worden landelijk geregeld.

Het centraal examen wordt beoordeeld door een examiner. Bij alle examens maakt een gecommiteerde een tweede beoordeling. De eindscore wordt in overleg vastgesteld.

Leerlingen van BBL en de KBL maken alle examens voor de algemene vakken digitaal. Als de digitale afname niet kan doorgaan, worden de centrale examens afgenomen op papier. Leerlingen van de gemengde leerweg en de theoretische leerweg maken schriftelijke examens voor de algemene vakken.

Leerlingen van de basisberoepsgerichte leerweg, de kaderberoepsgerichte leerweg en de gemengd theoretische leerweg maken ook een centraal schriftelijk praktijk examen (CSPE). Dit is een examenvorm voor de beroepsgerichte profielvakken, waarbij de vak theorie en praktijk gezamenlijk worden getoetst.

Vóór aanvang van het centraal examen krijgt de examenkandidaat toegestuurd:

- een cijferlijst met de cijfers die hij heeft behaald voor het schoolexamen. Hierop staat ook de beoordeling voor ckv, maatschappijleer 1, lichamelijke opvoeding en voor de leerlingen van GL en TL ook het profielwerkstuk (ook te zien in Magister);
- een lijst met hulpmiddelen die tijdens het centraal examen gebruikt mogen worden;
- een examenrooster.

Vóór 15 oktober van het schooljaar waarin het centraal examen valt, doet de examencommissie bovenbouw opgave van het aantal kandidaten in elk vak aan DUO (Dienst Uitvoering Onderwijs).

Uiterlijk 10 werkdagen voor aanvang van het centraal examen stuurt de examencommissie bovenbouw van elke examenkandidaat de gegevens (cijfers en beoordelingen schoolexamen) naar de onderwijsinspectie. Alle herkansingen van het schoolexamen dienen dan afgewerkt te zijn.

6.2 Afwijkende manier van examineren

De examencommissie kan toestaan dat een leerling met een beperking het examen aflegt op een wijze die is aangepast aan de mogelijkheden van de leerling. De examencommissie bepaalt de wijze waarop het examen zal worden afgelegd en hij doet hiervan melding bij de inspectie.

Behalve in het geval van een objectief waarneembare lichamelijke beperking geldt altijd de voorwaarde dat er een rapport van een deskundige op school aanwezig is. Een dyslectische leerling, bijvoorbeeld, dient in het bezit te zijn van een dyslexieverklaring.

Een verzoek voor een afwijkende wijze van examineren bij het centraal examen moet worden ingediend bij de examencommissie van de school.

6.3 Verhinderling

Een kandidaat die, wegens een ernstige reden, een centraal examen (of een onderdeel daarvan) mist, neemt zo spoedig mogelijk contact op met de examencommissie. In alle gevallen is een schriftelijke verklaring noodzakelijk. In het tweede tijdvak wordt dan de gelegenheid gegeven het centraal examen voor ten hoogste twee vakken per dag alsnog te voltooien, waarbij een eventuele herkansing in tijdvak 3 plaats zal vinden.

6.4 Gang van zaken tijdens CE

Voor de gang van zaken tijdens het centraal examen gelden de volgende regels:

1. Kandidaten van de Kader- en Basisberoepsgerichte leerweg maken hun examen op een door de school verschaft laptop of pc. Het examenwerk en de resultaten daarvan worden automatisch opgeslagen in een lokale server en na afronding automatisch verstuurd naar Cito.
2. Kandidaten van de Theoretische en Gemengde leerweg maken hun examens op papier, uitgezonderd bij het vak Nederlands waarbij de kandidaat het examen op een laptop of pc uitwerkt. Dit examenwerk wordt na afsluiting geprint door een daartoe aangewezen persoon, waarna de kandidaat het gemaakte werk ondertekent.
3. De surveillant mag tijdens het examen aan de kandidaat geen enkele mededeling doen, behalve een mededeling inzake een fout in de opgaven (erratum);
4. Een kandidaat die te laat komt, mag tot uiterlijk een half uur na de aanvang van de zitting tot die zitting worden toegelaten. De tijdsduur van de zitting wordt voor die kandidaat niet verlengd;
5. Bij het betreden van de examenruimte zet de kandidaat zijn/haar handtekening op de aanwezige lijst. Hierop staan de namen en de examennummers al voorgedrukt;
6. Vanaf het openen van de enveloppen/het starten van de computers tot het einde van de zitting heerst er stilte;
7. De kandidaat zet steeds duidelijk leesbaar de voor- en achternaam, examennummer en de klas op de uitwerkbladen;
8. Examenwerk mag niet met potlood worden geschreven. Voor het maken van tekeningen en grafieken mag wel een potlood worden gebruikt;
9. Kandidaten zorgen zelf voor zwart of blauw schrijvende pennen en de toegestane hulpmiddelen;
10. De hulpmiddelen mogen worden gecontroleerd door de surveillant;
11. Het gebruik van correctievloeistof is niet toegestaan;
12. Kandidaten van de Theoretische en Gemengde leerweg mogen het examen ook op een laptop uitwerken. Dit examenwerk wordt na afsluiting geprint door een daartoe aangewezen persoon, waarna de kandidaat het gemaakte werk ondertekent.
13. Tijdens het examen mag niemand iets bij een ander lenen;
14. Het is niet toegestaan zelf papier in de examenruimte mee te nemen. De school zorgt voor papier, ook kladpapier;
15. Geen tassen/jassen en etuis e.d. in de examenruimte;
16. In de examenlokalen mogen géén digitale datadragers en afspeel apparatuur¹ van de examenkandidaat aanwezig zijn;
17. Het is toegestaan meegebrachte frisdrank (alcoholische- en energydranken zijn uitgesloten) te nuttigen tijdens het examen;
18. Bij toiletbezoek wordt de kandidaat begeleid door de surveillant;
19. Bij onwel worden begeleidt de surveillant de kandidaat naar de administratie. Samen met de kandidaat besluit de examencommissie of de kandidaat na enige tijd het examen kan afmaken;

¹ Digitale datadrager: mobiele telefoon, smartwatch, tablet, geluidsdrager, usb-stick en al het vergelijkbare.

20. Als de kandidaat zoals bedoeld in regel 19, na enige tijd verder gaat met het examen kan de gemiste tijd aan het einde van de zitting worden ingehaald;
21. Als de kandidaat zoals bedoeld in regel 19, het werk niet kan afmaken kan de examencommissie beslissen dat het werk ongeldig is. De kandidaat mag in dat geval deelnemen aan het examen in een volgend (2de of 3de) tijdvak;
22. Bij een examen mag de kandidaat de examenruimte pas verlaten als ten minste de helft van de toegestane examentijd verstreken is;
23. Bij het inleveren van het gemaakte examenwerk vermeldt de kandidaat het tijdstip van vertrek op het proces verbaal;
24. Examenopgaven mogen door de kandidaten worden meegenomen als de examentijd (inclusief de 30 minuten verlenging) verstreken is. Indien de kandidaat eerder vertrekt, mag hij/zij dus geen opgaven meenemen. Bij de digitale examens mogen ook de kladpapieren het examenlokaal niet verlaten. Kandidaten die voortijdig klaar zijn, kunnen de opgaven/kladpapier na de zitting in het examenlokaal ophalen;
25. Als een kandidaat zich bij het centraal examen aan een onregelmatigheid schuldig maakt, kan de examencommissie hem verbieden deel te nemen aan (de rest van) het examen of maatregelen nemen zoals beschreven in hoofdstuk 3. Bij onregelmatigheden moet u denken aan:
 - Spieken
 - Afwezig zonder geldige reden
 - Oneigenlijk gebruik van hulpmiddelen
 - Onterecht geen hulpmiddelen ontvangen
 - Gebruik mobiele telefoons of andere devices
 - Voorkennis, namelijk...
 - Anders, namelijk...

Hoofdstuk 7: Cijferbepaling

Algemeen

1. Leerlingen kunnen in een ononderbroken leerlijn in vier jaar hun diploma behalen.
2. Indien de leerling niet voldoet aan de overgangscriteria, dan wordt hij of zij een 'bespreekgeval'.
3. Een 'voorwaardelijk overgaan' komt niet voor. Als een 'bespreekgeval' toch overgaat, is dat altijd met een 'leerovereenkomst', waarin de school, ouders en leerling bindende afspraken maken voor het nieuwe schooljaar.
4. Gedurende het schooljaar wordt de voortgang, inzet en keuze van de leerling tijdens (tussentijdse) rapportvergaderingen bekeken. De mentor is verantwoordelijk voor het bewaken van de vorderingen van de leerling en zorgt ervoor dat de ouders vroegtijdig geïnformeerd worden. Aan het einde van het vierde leerjaar van de schoolcarrière wordt er afgesloten met een diploma of certificaten.
5. Wanneer de leerling een cijfer mist door ziekte of afwezigheid, moet binnen 10 dagen na terugkomst op school door de leerling zelf een afspraak bij de betreffende docent worden gemaakt om de toets in te halen (binnen 4 weken na het maken van de afspraak). Zolang het werk niet is ingehaald, staat er INH. De docent en de mentor hebben hierin ook een actieve rol.
6. Een leerling kan om pedagogische of didactische redenen worden overgeplaatst naar een andere leerweg/afdeling of de leerweg afsluiten met deelcertificaten.
7. De bandbreedte van cijfers is 1-10.
8. Gedurende het schooljaar kunnen cijfers in tienden gegeven worden.
9. De afronding van cijfers is steeds als volgt: Alles lager dan een 0,50 wordt naar beneden afgerond en alles hoger of gelijk aan 0,50 wordt naar boven afgerond. In de praktijk ronden we af op 1 decimaal.
10. Voor leerjaar 3 en 4 wordt het eindcijfer in verband met de afspraken in het PTA niet afgerond.
11. Een 5 geldt als één getelde onvoldoende (g.o.) een 4 als twee g.o.'s en een 3 of lager als drie g.o.'s.
12. In leerjaar 3 en 4 geldt geen bodemcijfer.
13. Voor leerjaar 3 en 4 staat de berekening van de cijfers in het PTA, zie de schoolwebsite.

7.1 Cijferbepaling vmbo basis- en kaderberoepsgerichte leerweg

De theorievakken

Voor de theorievakken van alle leerwegen geldt het volgende:

- Cijfer SE = ((niet afgeronde) eindcijfer leerjaar 3 + 3 periodecijfers leerjaar 4) / 4
- Eindcijfer examen = (cijfer SE + cijfer CE) / 2

Het praktijkvak

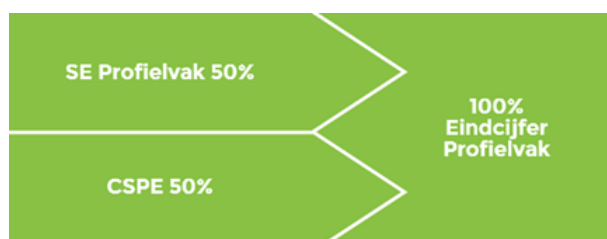
Het beroepsgerichte programma in de basis- en kaderberoepsgerichte leerweg bestaat uit de volgende onderdelen:

1. het profielvak afgesloten met een schooexamen (SE) én een centraal examen (CSPE);
2. (minimaal) vier beroepsgerichte keuzevakken, elk afgesloten met een schooexamen (SE).

Profielvak

Voor de bepaling van het eindcijfer voor het profielvak tellen de resultaten van het SE en het CSPE elk voor 50% mee. Het schooexamen moet afgesloten zijn voordat de leerling deelneemt aan het centraal examen.

De opbouw van het eindcijfer voor het profielvak in schema:

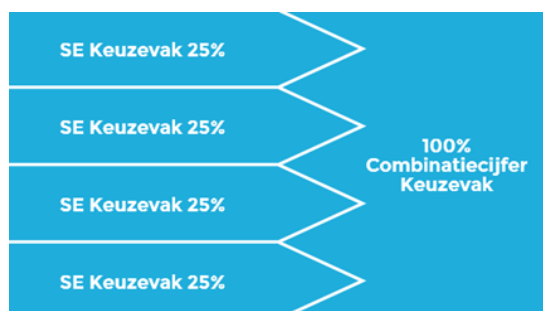

Beroepsgerichte keuzevakken

Elk beroepsgericht keuzevak wordt met een schooexamen (SE) – zoals beschreven in het PTA - afgesloten. Dit levert per keuzevak een afgerond cijfer (tevens afgerond eindcijfer) SE op.

Het gemiddelde van de eindcijfers SE van ten minste vier keuzevakken vormt samen het combinatiecijfer dat meetelt voor de uitslagbepaling. Omdat voor beroepsgerichte keuzevakken eindcijfers worden gehaald, moeten deze cijfers voldoen aan de eis dat ze afgerond niet lager dan een 4 mogen zijn.

De opbouw van het combinatiecijfer keuzevakken in een schema:

Bij meer beroepsgerichte keuzevakken zullen de SE-cijfers van alle keuzevakken opgeteld worden en gedeeld worden door het aantal keuzevakken. Alle keuzevakken die in de berekening worden meegenomen, worden met naam en SE-cijfer vermeld op de cijferlijst.

Uitslagbepaling basis- en kaderberoepsgerichte leerweg

Het eindcijfer voor het profielvak en het combinatiecijfer voor de beroepsgerichte keuzevakken tellen elk één keer mee bij het beantwoorden van de vraag of een leerling geslaagd is.

Voorbeeld basis- en kaderberoepsgerichte leerweg

Profielvak:

Cijfer SE profielvak: 7,1

Cijfer CSPE : 6,7

	Cijfer SE	Cijfer CSPE	Eindcijfer
Profielvak	7,1 (50%)	6,7 (50%)	$7,1 + 6,7 = 13,8$ $13,8 / 2 = 6,9 \rightarrow 7$

Keuzevakken:

Eindcijfer SE keuzevak 1: 6

Eindcijfer SE keuzevak 2: 6

Eindcijfer SE keuzevak 3: 7

Eindcijfer SE keuzevak 4: 7

	Weging Combinatie SE	CSPE	Berekening combinatiecijfer	Combinatiecijfer
Keuzevak 1	6 (25%)	n.v.t.	$6 + 6 + 7 + 7 = 26$ $26 / 4 = 6,5$	7
Keuzevak 2	6 (25%)	n.v.t.		
Keuzevak 3	7 (25%)	n.v.t.		
Keuzevak 4	7 (25%)	n.v.t.		

7.2 Cijferbepaling vmbo gemengde leerweg

De theorievakken

Voor de theorievakken van alle leerwegen geldt het volgende:

- Cijfer SE = ((niet afgeronde) eindcijfer leerjaar 3 + 3 periodecijfers leerjaar 4) / 4
- Eindcijfer examen = (cijfer SE + cijfer CE) / 2

Het praktijkvak

Het beroepsgerichte programma in de gemengde leerweg bestaat uit de volgende vakken:

1. het profielvak, bestaande uit twee aangewezen profielmodulen, dat met een SE en een CSPE wordt afgesloten.
2. (minimaal) twee beroepsgerichte keuzevakken, die elk enkel met een SE worden afgesloten. De eindcijfers voor de beroepsgerichte vakken vormen één combinatiecijfer gemengde leerweg.

Profielvak

Voor de bepaling van het eindcijfer voor het profielvak tellen de resultaten van het SE en CSPE elk voor 50% mee.

Beroepsgerichte keuzevakken

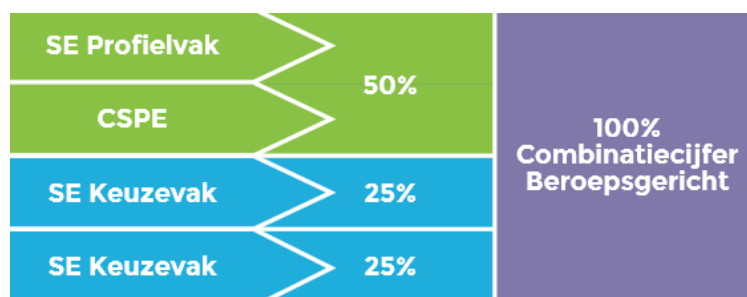
Elk beroepsgericht keuzevak wordt afgesloten met een SE zoals beschreven in het PTA. Dit levert per keuzevak een eindcijfer op.

Combinatiecijfer gemengde leerweg

Voor de bepaling van het combinatiecijfer voor het beroepsgericht programma (profielvak + twee beroepsgerichte keuzevakken) in de gemengde leerweg telt het eindcijfer van het profielvak net zo vaak mee als het aantal eindcijfers van de beroepsgerichte keuzevakken.

Omdat voor beroepsgerichte keuzevakken eindcijfers worden gehaald, moeten deze cijfers voldoen aan de eis dat ze afgerond niet lager dan een 4 mogen zijn.

De opbouw van het combinatiecijfer beroepsgericht programma in schema:

Meer beroepsgerichte keuzevakken in de berekening meenemen mag. Alle gevolgde keuzevakken staan met naam en behaald SE-cijfer (tevens eindcijfer) op je cijferlijst. Bij de uitslagbepaling telt het eindcijfer van het profielvak net zo vaak mee als het aantal eindcijfers van de beroepsgerichte keuzevakken.

Het cijfer behaald voor het CSPE telt één keer mee in het berekenen van het gemiddelde over de centrale examens. Dit gemiddelde moet ten minste een 5.5 zijn.

Voorbeeld gemengde leerweg

Profielvak:

Cijfer SE profielvak: 7,1

Cijfer CSPE: 6,5

(het cijfer van het profielvak telt net zo vaak mee als het aantal gevolgde keuzevakken)

Keuzevakken:

Eindcijfer se keuzevak 1: 6

Eindcijfer se keuzevak 2: 6

	Weging cijfer SE	Weging CSPE	Eindcijfer	Berekening combinatiecijfer	Combinatie cijfer
Profielvak	7,1 (50%)	6,5 (50%)	$7,1 + 6,5 = 13,6$ $13,6/2 = 6,8 \rightarrow 7$	$7 + 7 + 6 + 6 = 26$ $26 / 4 = 6,5$	7
Keuzevak 1	6	n.v.t.	6		
Keuzevak 2	6	n.v.t.	6		

Hoofdstuk 8: Zak- en slaagregeling

8.1 Alle leerwegen

1. De kandidaat die het eindexamen van een leerweg in het vmbo heeft afgelegd, is geslaagd indien:
 - a. het rekenkundig gemiddelde van zijn bij het centraal examen behaalde cijfers ten minste 5,50 is;
 - b. hij voor het vak Nederlands als eindcijfer 5 of meer heeft behaald;
 - c. hij onverminderd:
 - voor één van zijn vakken waarvoor een eindcijfer is vastgesteld, als eindcijfer 5 of meer en voor de overige vakken waarvoor een eindcijfer is vastgesteld, als eindcijfer 6 of meer heeft behaald;
 - voor één van zijn vakken waarvoor een eindcijfer is vastgesteld, als eindcijfer 4 en voor de overige vakken waarvoor een eindcijfer is vastgesteld, als eindcijfer 6 of meer waarvan ten minste één 7 of meer heeft behaald; of
 - voor twee van zijn vakken waarvoor een eindcijfer is vastgesteld, als eindcijfer 5 heeft behaald en voor de overige vakken waarvoor een eindcijfer is vastgesteld, als eindcijfer 6 of meer waarvan ten minste één 7 of meer heeft behaald;
 - d. hij voor geen van de onderdelen, genoemd in het derde of vierde lid, lager dan het eindcijfer 4 heeft behaald;
 - e. hij voor de vakken LO en ckv uit het gemeenschappelijk deel de kwalificatie minimaal 'voldoende' heeft behaald. Voor een GT-kandidaat geldt bovendien dat een minimaal 'voldoende' voor het PWS is behaald, zie PTA PWS.

(Een cijfer op de eindlijst van de leerling mag niet lager zijn dan een afgeronde 4, ook voor de afzonderlijke keuzevakken. Met een afgeronde 3 kan een leerling niet slagen. Het cijfer behaald voor het CSPE telt mee in de regel dat het gemiddelde cijfer voor de centrale examens ten minste een 5.5 moet zijn)

8.2 Overige bepalingen

Bij de uitslagbepaling wordt in de theoretische leerweg het eindcijfer van een profielvak of beroepsgericht keuzevak behorende tot het eindexamen van de gemengde leerweg niet betrokken, tenzij deze vakken samen tenminste een volledig beroepsgericht programma vormen. In dat geval wordt in de gemengde leerweg het gemiddelde van de eindcijfers van het profielvak en alle beroepsgerichte keuzevakken aangemerkt als het eindcijfer van één vak, met dien verstande dat het eindcijfer voor het profielvak daarbij net zo vaak meetelt als het aantal eindcijfers van beroepsgerichte keuzevakken dat in de berekening wordt betrokken.

8.3 Basisberoepsgerichte leerweg als leerwerktraject (LWT)

Een kandidaat in de basisberoepsgerichte leerweg ter afsluiting van een leerwerktraject is geslaagd indien hij:

- a. Voor het vak Nederlands als eindcijfer 5 of meer heeft behaald;
- b. voor het profielvak als eindcijfer 6 of meer heeft behaald;
- c. als eindcijfer 6 of meer heeft behaald als gemiddelde van de eindcijfers van alle beroepsgerichte vakken.

8.4 Cum Laude slagen

vmbo-tl/gl

Gemiddeld minimaal 8,0 voor:

- de cijfers in het gemeenschappelijk deel;
- het profieldeel
- het hoogste cijfer uit het vrije deel;

Er mag geen cijfer lager zijn dan een 6.

In beide delen mag geen cijfer lager dan 6 zijn. Voor deze bepaling worden eventuele extra vakken buiten beschouwing gelaten. Een 5 voor een extra vak vormt geen probleem voor cum laude.

vmbo bb/kb

Het gemiddelde eindcijfer van minimaal 8,0 berekend op basis van:

- de eindcijfers voor het profielvak,
- de twee algemene vakken in het profieldeel,
- het combinatiecijfer in het vrije deel.

Voor de andere vakken die meetellen bij de uitslagbepaling (Nederlands, Engels) mag niet lager zijn behaald dan een 6.

8.5 Herkansen

Alle kandidaten hebben het recht om in het tweede tijdvak één vak van het centraal examen te herkansen. Bovendien mag een examenkandidaat van de basisberoepsgerichte leerweg en de kaderberoepsgerichte leerweg ook (een deel van) het praktijkexamen (CSPE) herkansen. De examinerator bepaalt in zo'n geval welk gedeelte voor herkansing in aanmerking komt.

Een kandidaat die wil herkansen, wendt zich tot de secretaris van de examencommissie. Het vereiste tijdstip hiervoor wordt tijdig meegedeeld. Na herkansing wordt het hoogste cijfer als definitief eindcijfer genomen.

8.6 Bewaren examenwerk

Het schriftelijke werk van het CE wordt ten minste zes maanden, na vaststelling van de uitslag, op school bewaard. Dit werk wordt gezamenlijk in de kluis opgeslagen.

Het schriftelijke SE-werk wordt, na invoering van de cijfers in Magister, door de betreffende docent tot afsluiting van de betreffende periode in een af te sluiten kast bewaard.

8.7 Cijferlijst

De examencommissie reikt aan elke kandidaat die eindexamen heeft afgelegd een cijferlijst uit. Daarop zijn vermeld: de leerweg waarin is geëxamineerd, de cijfers voor het schoolexamen, de cijfers voor het centraal examen, de eindcijfers voor de examenvakken, alsmede de uitslag van het examen.

8.8 Diploma

De examencommissie reikt aan elke voor het eindexamen geslaagde kandidaat een diploma uit, waarop alle vakken en de leerweg zijn vermeld die bij de bepaling van de uitslag zijn betrokken.

8.9 Certificaten

Een afgewezen kandidaat kan in aanmerking komen voor een certificaat. Hierop staan uitsluitend de vakken die de kandidaat met een voldoende cijfer heeft afgesloten. Alleen kandidaten die de school verlaten, komen hiervoor in aanmerking.

Hoofdstuk 9: Schoolexamen rekenen

Voor leerlingen met wiskunde in hun examenpakket geeft het eindcijfer voor wiskunde tevens een indicatie van de beheersing van de rekenvaardigheden van de leerling.

Voor leerlingen die geen eindexamen doen in het vak wiskunde is het van belang dat het vervolgonderwijs kan zien wat het rekenniveau van de leerling is. Daarom is er voor deze groep leerlingen een schoolexamen rekenen, waarbij zij een of meerdere keren een toets op 2F-niveau moeten maken. Leerlingen die daarbij een onvoldoende blijven scoren, moeten de toets op 2A-niveau maken.

Zij krijgen voor schoolexamen rekenen een cijferlijst.

Hoofdstuk 10: Maatwerk

Gespreid examen

10.1 Examen spreiden over twee leerjaren

Het bevoegd gezag kan toestaan dat een leerling het centraal examen en in voorkomend geval het schoolexamen, voor een deel van de vakken in het ene schooljaar en voor het andere deel in het daaropvolgende schooljaar aflegt. Dit kan noodzakelijk zijn bij een leerling die in het laatste leerjaar langdurig ziek is, en bij een leerling die lange tijd ten gevolge van een bijzondere, van de wil van de leerling onafhankelijke omstandigheid niet in staat is geweest het onderwijs in alle betrokken eindexamenvakken gedurende het laatste leerjaar te volgen. In dat geval wordt het eindexamen in een vak in het eerste of in het tweede van deze schooljaren afgesloten.

Het bevoegd gezag geeft zijn in het eerste lid bedoelde toestemming uiterlijk voor de aanvang van het eerste tijdvak van het centraal examen. In bijzondere gevallen kan het bevoegd gezag afwijken hiervan ten behoeve van een leerling die nog niet in alle betrokken eindexamenvakken centraal examen heeft afgelegd.

Het aanvraagformulier *Gespreid examen* dient in zo'n geval volledig ingevuld bij de examencommissie te worden ingeleverd.

Maatwerkdiploma

10.2 Een of meerdere vakken op een hoger niveau

Leerlingen van de basis- en kaderberoepsgerichte leerweg kunnen alle vakken min één op een hoger niveau volgen en afsluiten. Indien één of meerdere vakken op een hoger niveau is/zijn afgesloten, wordt dit op het diploma vermeld door middel van een aanvulling op de titel 'met vak(ken) op een hoger niveau' en vermelding van het aantal vakken. De specifieke vakken die het betreft staan op de cijferlijst.

Als de leerling na het afronden van het eindexamen doorstroomt naar het hogere niveau, krijgt hij/zij vrijstelling voor de vakken die al op dat niveau zijn afgerond (zie hoofdstuk 11).

Wanneer een of meerdere vakken op een hoger niveau worden gevolgd, dient het volledige PTA voor dat vak of die vakken op het hogere niveau gevolgd te worden.

Daarnaast moet bij DUO worden gemeld dat de leerling examen op een hoger niveau doet in een of meer vakken.

Het aanvraagformulier *Diploma op maat* dient in zo'n geval volledig ingevuld bij de examencommissie te worden ingeleverd.

10.3 De terugvaloptie

De leerling die in een vak eindexamen heeft afgelegd op een hoger niveau, kan alsnog eindexamen in dat vak afleggen op het niveau van de schoolsoort of leerweg waarvoor de leerling is ingeschreven, ongeacht het behaalde resultaat. Deze mogelijkheid wordt niet als herkansing gezien.

Het PTA regelt per vak wat er gebeurt met het schoolexamencijfer als de leerling gebruikmaakt van de terugvaloptie bij het examen in een vak op een hoger niveau. Het uitgangspunt is dat het schoolexamencijfer blijft staan. Wanneer blijkt dat er een groot verschil is tussen het schoolexamenprogramma op het hogere niveau en het geëigende niveau, blijft niettemin het cijfer van het SE staan.

10.4 Extra vakken op een lager niveau

Leerlingen kunnen (m.u.v. leerlingen in de basisberoepsgerichte leerweg) extra vakken ook volgen op een lager niveau, bijvoorbeeld een praktijk- of beroepsgericht vak. Deze vakken tellen niet mee in de uitslagbepaling. Het behaalde cijfer wordt niet op de cijferlijst vermeld, maar kan wel een plek krijgen in het plusdocument van de leerling.

Het vak dient heel nadrukkelijk ‘bovenop’ het reguliere programma te worden gevolgd, en niet ‘in plaats van’ een ander vak. Examen doen in een vak op lager niveau is mogelijk, maar is geen officieel examen. Het is niet de bedoeling dat de kandidaat in de officiële examenzaal aanschuift en ook worden deze examens niet meegestuurd bij een eventuele tweede correctie.

10.5 Extra vakken volgen

Leerlingen kunnen examen doen in extra vakken bovenop hun normale vakkenpakket. Het eindcijfer voor extra vakken wordt op dezelfde manier berekend als voor de andere examenvakken. Deze extra vakken tellen mee om de uitslag van het examen te bepalen, met de restrictie dat het er nooit toe kan leiden dat een leerling op de extra vakken zakt. In dat geval telt het extra vak niet mee bij de uitslagbepaling. Als dit het geval is, wordt het extra vak wel op de cijferlijst vermeld, tenzij de leerling daar bezwaar tegen maakt.

10.6 Vakken sneller afronden

Leerlingen kunnen alle vakken min één versneld volgen. De leerling kan in dat vak eerder examen doen. Versneld examen doen kan vanaf het derde leerjaar. Wanneer een leerling versnelt, dient het PTA van het betreffende vak/leerjaar te worden gevolgd. Indien de leerling in één of meer vakken centraal examen heeft afgelegd in het voorlaatste of direct daaraan voorafgaande leerjaar, en niet is bevorderd tot het volgende leerjaar, vervallen de met dit centraal examen of deze centrale examens behaalde resultaten. Daarnaast moet bij DUO worden gemeld dat de leerling in een of meer vakken eerder examen zal doen.

10.7 Vakken ophogen na het eerste tijdvak

Leerlingen die geslaagd zijn mogen na de uitslagbepaling er voor kiezen om gebruik te maken van een herkansing om het cijfer van een vak te verbeteren. Leerlingen van de basis- en kaderberoepsgerichte leerweg mogen dit voor 1 AVO-vak en het profiel. Leerlingen van de gemengde en theoretische leerweg mogen dit voor 1 vak.

10.8 Vakken volgen op een andere school

Leerlingen kunnen een of meerdere vakken op een andere school volgen, zolang dit op hetzelfde niveau is als waarvoor zij op de eigen school staan ingeschreven. Vakken kunnen op een ander niveau dan de eigen opleiding op een andere school gevolgd worden, maar komen ze niet op het diploma of de cijferlijst te staan. Het extra vak kan wel opgenomen worden op het plusdocument.

De leerling die vakken op een andere school volgt, doet voor die vakken schoolexamen en centraal examen onder de verantwoordelijkheid van de andere school. De leerling volgt dan ook voor die vakken het PTA van de andere school.

10.9 Het Plusdocument

Naast het diploma en de cijferlijst wordt een plusdocument verstrekt, mits de leerling een van onderstaande zaken gedaan heeft. Hierop staan bijvoorbeeld succesvol afgeronde (talent)programma's, stages en specifieke vaardigheden van de leerling beschreven, zoals op het gebied van loopbaan, burgerschap, ondernemerschap, creativiteit of sport.

10.10 Tijdelijk of gedeeltelijk geen onderwijs volgen

Het is mogelijk om meer maatwerk in onderwijstijd te bieden voor leerlingen die tijdelijk geen onderwijs kunnen volgen. Er mag voor deze leerlingen een onderwijsprogramma vastgesteld worden dat afwijkt van het minimaal aantal uren onderwijstijd. Het uitgangspunt hierbij is om de leerlingen toe te laten groeien naar het volgen van het volledige onderwijsprogramma en de volledige onderwijstijd.

De Overlaet blijft verantwoordelijk voor het onderwijs aan de leerling en maakt in het kader van het ontwikkelingsperspectief met ouders afspraken over het te volgen programma en het aantal uren onderwijs dat gevolgd kan worden. Deze afspraken omvatten in elk geval het onderwijsaanbod, de toetsing, de begeleiding van de school en de beoogde duur. Hiertoe kunnen ook afspraken gemaakt worden over de inzet van de jeugdhulpverlening.

Voor deze regeling gelden een aantal wettelijke voorwaarden en is instemming van de inspectie nodig.

Hoofdstuk 11: Herprofileren

In 2010 is de maximale verblijfsduur in het vmbo afgeschaft en is het mogelijk gemaakt dat leerlingen vmbo-diploma's stapelen. De Overlaet laat gemotiveerde leerlingen na het afronden van de basisberoepsgerichte leerweg een jaar later een diploma op kaderniveau halen. Deze herprofileringsregeling is bedoeld voor leerlingen die om uiteenlopende redenen gebaat zijn bij een verlengd vmbo. Deze regeling geldt nadrukkelijk niet voor leerlingen die met een diploma op kaderniveau een gemengde-leerweg-diploma willen halen, aangezien deze optie niet door SG de Overlaet wordt aangeboden.

11.1 Herprofilering in alle vakken

Herprofilering geldt niet alleen voor het beroepsgerichte programma, ook de AVO-vakken moeten op een hoger niveau gebracht worden. Leerlingen die herprofileren werken met een PTA (het herprofilerings-PTA) dat afwijkt van dat van leerlingen die vanuit leerjaar 3 kader regulier doorgestroomd zijn naar leerjaar 4 kader. Heeft een leerling in het examenjaar van de basisberoepsgerichte leerweg een vak op kaderniveau gevolgd en afgerond, dan hoeft die leerling dit vak niet opnieuw te volgen wanneer hij/zij gaat herprofileren. Het cijfer blijft dus staan.

11.2 Voorwaarden

Er worden aan leerlingen die willen herprofileren voorwaarden gesteld. Deze staan vermeld in het protocol stapelen. Dit protocol dient volledig te zijn gevolgd, wil de leerling toestemming krijgen om te stapelen. Daarnaast worden extra eisen gesteld:

- Herprofileren kan alleen in het profiel waarvoor op basisniveau examen is gedaan; Indien een leerling in het profiel Z&W het vak wiskunde wil inruilen voor het vak maatschappijkunde, moet dit uiterlijk 1 juli van schooljaar voorafgaand aan het jaar van herprofileren worden aangevraagd bij de examencommissie.
- De leerling dient bij het mbo aangemeld te zijn voor een niveau-2-opleiding;
- Alle vakken moeten bij de schoolexamens op basisniveau met een 6,5 of hoger worden afgesloten;
- Er moet gemiddeld minimaal een 6,5 behaald worden voor de centrale examens;
- Ckv, maatschappijleer en de rekentoets (wanneer van toepassing) moeten afgerond zijn in leerjaar 3. Deze cijfers blijven staan in het extra leerjaar.
- LO moet in het 4de -leerjaar tot in de maand december gevolgd worden. De vrijgekomen onderwijstijd na die periode dient te worden ingezet om de leerling bij te spijkeren.
- De beroepsgerichte keuzevakken moeten zijn afgesloten op kaderniveau; *(In dit geval is het voor de leerling mogelijk om het extra jaar in het beroepsgerichte programma op te delen, de helft van de uren wordt besteed aan het op niveau brengen van de beroepsgerichte profielmodulen en het voorbereiden van het CSPE, de andere helft van de uren kan de leerling 2 aanvullende keuzevakken volgen voor een verbreding of verdieping van zijn beroepsgerichte programma.)*
- Het geniet de voorkeur om ook de beroepsgerichte profielmodulen al op het hogere niveau afgesloten te hebben waardoor eigenlijk het complete beroepsgerichte programma al is afgesloten; *(In dit geval is het voor de leerling mogelijk om 4 aanvullende keuzevakken te volgen voor een verbreding of verdieping van zijn beroepsgerichte programma.)*

Hoofdstuk 12: Slotbepalingen

In gevallen waarin deze regeling niet voorziet en waaromtrent een onmiddellijke beslissing noodzakelijk is, beslist de examencommissie. De examencommissie deelt zijn beslissing zo spoedig mogelijk mee aan de betrokkenen, de directie en de inspectie.

Hoofdstuk 13: Instanties/websites

13.1 Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap (OCW)

De Minister OCW draagt de eindverantwoordelijkheid voor de centrale examens en stelt de eindtermen en examenprogramma's vast. Deze programma's zijn te vinden op

www.examenblad.nl

De website van dit ministerie: [Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap](http://Ministerie%20van%20Onderwijs,%20Cultuur%20en%20Wetenschap)

13.2 Het College voor Toetsen en Examens (CvTE)

Het CvTE is verantwoordelijk voor de centrale examens in het Voortgezet Onderwijs.

Het college stelt, voor wat betreft de centrale examens voor het VO, middels de syllabi de examenstof vast. Tevens geeft het de opdracht om de opgaven tot stand te brengen en stelt deze vast. Ook is het CvTE belast met het bepalen van het examenrooster, de regels voor toegestane hulpmiddelen en de beoordelingsnormen en het stelt de regels voor de omzetting van scores naar cijfers vast (de normeringsterm).

Voor meer informatie: cvte

13.3 Examenblad

Het Examenblad is de officiële website voor de examens in het Voortgezet Onderwijs. Deze site is een initiatief van de directie Voortgezet Onderwijs van het Ministerie van OCW en het CvTE. De doelgroep bestaat in de eerste plaats uit degenen in scholen die betrokken zijn bij de examinering: schoolleiders, docenten/examinatoren en tweede correctoren. Ook leerlingen en ouders kunnen op de site van het Examenblad terecht: examenblad.nl

13.4 Centraal Instituut voor Toets Ontwikkeling (CITO)

Het CITO ontwikkelt de opgaven voor de centrale examens.

Op de website cito kunnen leerlingen allerlei oefenmateriaal vinden.

13.5 Dienst Uitvoering Onderwijs (DUO)

De afdeling Examendiensten van DUO inventariseert voor alle vakken de aantallen examenkandidaten per school en regelt dat de examens gedrukt worden en tijdig op alle scholen komen. Ook wordt er gezorgd voor voldoende examens in aangepaste uitvoeringen. Verder bewerkstelligt DUO een eerlijke verdeling van de door kandidaten gemaakte examens over de tweede correctoren.

DUO beheert het examenresultatenregister. In dit register worden de uitslagen van examens vanaf 1910 bewaard. Kandidaten die hun diploma kwijt zijn, kunnen tegen betaling een vervangend document met dezelfde waarde aanvragen.

Ten slotte levert DUO aan ruim 50 % van de scholen voor voortgezet onderwijs de diploma's, cijferlijsten en certificaten.

Voor meer informatie: DUO

13.6 Inspectie van het Onderwijs

De inspectie van het onderwijs ziet erop toe dat de afname van de centrale examens volgens de voorschriften verloopt. In bepaalde gevallen kan zij maatregelen nemen, bijvoorbeeld de afname van een examen van een kandidaat of op een school ongeldig verklaren. Vooraf melden scholen of kandidaten extra tijd of afnamemogelijkheden nodig hebben (bijv. bij dyslexie of een visuele handicap). Achteraf controleert de inspectie of de scholen de juiste uitslag bepaald hebben aan de hand van de eindexamengegevens.

Voor meer informatie: [Inspectie van het Onderwijs](#)

13.7 VO-raad

Om scholen te helpen bij de voorbereiding en de afname van de centrale examens ontwikkelt de VO-raad ieder jaar protocollen en checklists.

Voor meer informatie: [vo-raad](#)

13.8 Kennisplein

Speciaal voor docenten, examencoördinatoren, scholieren en ouders zet Cito op Kennisplein alle informatie over de centrale examens in het voortgezet onderwijs op een rij.

Voor meer informatie: [Kennisplein \(cito.nl\)](#)

*DIT REGLEMENT IS MET DE MEESTE ZORGVULDIGHEID SAMENGESTELD.
DAAR WAAR TEKSTEN TOT MEERDERE INTERPRETATIES KUNNEN LEIDEN, BEPAALT HET
BEVOEGD GEZAG. AAN DE INHOUD VAN DIT REGLEMENT KUNNEN GEEN RECHTEN
WORDEN ONTLEEND.*